

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

За макроекономічне сприяння інвестиційній діяльності відповідають органи державної влади країни. У розпорядженні держави є важелі як прямої дії у вигляді централізованих державних капітальних вкладень в об'єкти загальнодержавного значення, розвиток державного сектора економіки, так і непрямі засоби регулювання інвестиційного середовища за рахунок бюджетної та грошово-кредитної політики [1, с.37].

Непрямий вплив держави на інвестиційний процес полягає у тому, що держава здійснює регулювання інвестиційної діяльності. У країнах з розвинутою економікою існує величезна кількість форм непрямого впливу держави на інвестиційний процес, серед яких: застосування системи податків з диференціацією суб'єктів та об'єктів оподаткування, податкових ставок і пільг; проведення кредитної та амортизаційної політики; надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій; впровадження державних норм і стандартів: державне ліцензування, квотування; застосування антимонопольних заходів; використання державних кредитів і державних позик; роздержавлення і приватизація власності; проведення політики ціноутворення; визначення умов користування водою, землею, іншими природними ресурсами; проведення державної експертизи інвестиційних проектів та проектів будівництва; інші заходи. Методи непрямого впливу держава реалізує через свої інститути.

Держава також здійснює контроль за проведенням інвестиційної діяльності усіма інвесторами та учасниками.

Грошово-кредитна політика НБУ залежить від стану економіки і проводиться або в формі кредитної експансії, або кредитної рестрикції. Кредитна експансія проводиться в період економічного спаду та зводиться до інтенсивного розширення кредитних операцій з метою отримання прибутку. Вона охоплює зниження офіційних ставок центральних банків і розширення лімітів на їх облікові та ломбардні операції, зміну норм обов'язкових резервів (або їх скасування) кредитних установ, купівлю цінних паперів на відкритому ринку, розширення купівлі комерційних банків іноземної валюти і зниження процентної ставки за операціями, скасування кількісних обмежень на кредити.

Політика кредитної рестрикції проводиться з метою стримування інвестиційної діяльності — відбувається подорожчання кредитних ресурсів, що змушує інвесторів вкладати тільки в найбільш ефективні прибуткові проекти, сприяє росту державних інвестицій, залученню на депозити фінансово-кредитних установ [2, с.26].

До методів грошово-кредитного регулювання відносять: регулювання розміру облікової процентної ставки; операції на фондовому ринку; встановлення норм обов'язкових мінімальних резервів для комерційних банків.

Значний вплив на розширення інвестиційної діяльності покликаний забезпечити Фонд державного майна України, основним завданням якого є захист майнових прав України на її території і за кордоном, а також позабюджетні фонди, через які держава формує додаткові джерела фінансування інвестицій.

Основною причиною зниження інвестиційної активності України, є високі відсоткові ставки за кредитами, що у свою чергу базуються на завишених депозитних ставках і ставці рефінансування НБУ. Не сприяють інвестиційному поживленню нещодавні законодавчі ініціативи Нацбанку України щодо обмеження вільної торгівлі валютою.

З метою активізування інвестиційної діяльності у середньостроковій перспективі невідкладними заходами є заходи економічного характеру: зменшення відсоткових ставок, збільшення монетизації економіки та інвестування державою інфраструктурних проектів, розроблення державної інвестиційної стратегії.

Література:

1. Федоренко В.Г. *Інвестознавство: Підручник. – 2-ге вид., переробл. – К.: МАУП, 2002. – 408 с.*
2. Петухова О.М. *Інвестування: навч. посібник. / О.М. Петухова. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 336 с.*
3. Бродський М., Дубров О. *Ключове питання економічних реформ «Дзеркало тижня. Україна» №7, 27 лютого 2015 року.*